

Günün meseleleri:

Orta Anadoluda bademcilik

Yazıma başlık olarak orta Anadoluda, bademcilik diye bir yazı yazmağa beni sevkedene sebep çok ehemiyetli ve kuvvetlidir.

Ötedenberi bilinmektedir ki, orta Anadolu denilen geniş yurd parçası, iklim bakımından pekte çeşidli mahsul yetiştirmez. Yetiştirdiği bazı mahsulleri ve bu meydana arpa ve bilhassa buğday gibi ürünleri dünyanın her tarafında emsiline üstün ve her yerde makbuldür. Ancak çeşid itibarıyla çiftçinin ektiği maddeler azdır. Yılım gelişi bakımından eğer yıl kurak giderse, memleketinde bir sıkıntı olur. Bu inkâr edilemez.

Türk varlığının büyük bir ekseriyetini köylü teşkil ettiğine göre geniş orta Anadoluda, köylü gelirlerini yılm yağmur verimine değil, müsbet şaşmaz ürünlere bağlamak, milli geliri emniyet altına almak gerektir.

Köy gelirini az yıllarda çoğaltmak için yeni kaideleri aramağa devam etmekle beraber mevcut ve tabii bazı kaideler vardır ki, onları bir az yerinde tetkik edip düstür haline koyduktan sonra, kuvvetli hamlelerle tatbik ederek kısa yıllarda büyük verimlerde elde etmek hiçte güç bir şey değildir.

Yurdun orta parçasından başka hemen diğer bölgelerinin hepsinde, coğrafî durumlarına göre tütün, pamuk zeytin, fındık, badem, fıstık çeşidli meyve ve benzerleri gibi diğer ziraat maddelerinden başka mahsuller de vardır.

Hele bunlardan uzun yıllar yaşayan çeşidli ağaçları olan bölgelerimizde yıllık sıkıntı, orta Anadoluya nazaren çok azdır.

Orta Anadolu'yu da bu hale getiremez miyiz?

Orta Anadolu mıntakasını ziraat gelir bakımından emin bir hale getirmek için çareler yok değil. Hem de pek çoktur. İşte bunlardan yalnız bir tanesi. Bu bölgede geniş bir ölçüde boş yerleri badem ağaçlarıyla doldurmak, köylüye emniyet ve katı gelirler temin eylemekle mümkündür.

Badem ağaçları, Orta Anadoluda yetiştirilebilir mi?

Biraz muhit tetkik edilecek olursa kuvvetle ve katıyetle evetten başka bir netice alınmaz! Orta Anadolu şark vilâyetlerinden ne daha soğuk ve ne de toprak bakımından fakirdir. Şark vilâyetlerimizde bir çok yerler vardır ki, oralarda asırlardanberi bademler yetiştirilmekte ve mahsulleri eskidenberi yurd dışına gönderilmektedir.

Orta Anadolunun Kırşehir, Çankırı, Yozgat, Çorum hattâ Ankaranın bir çok yerlerinde güzelce yetişen çeşidli bademler görebiliyoruz. Gerek bu bilgi ve gerek bir gün, Başbakan Önderim İnönü'nün bana, Coşkan! Ankarada badem yetiştirilebilir mi? sualini emir telâkki eylemekliğim bu mevzu üzerinde durmamı ve çalışmamı zarurî kıldı.

Sayın Önderim, benden en kısa zamanda beş bin dönümlük yere yetiştirecek badem fidanı yetiştirilmesini istedi. Hesab ettim. Bu kadar saha için nihayet iki yüz elli bin fidana ihtiyaç vardır.

Bu (250) bin fidan beş yüz kilo kabuklu bademden yetiştirilebilir. En yüksek fiyatla bir kilo bademin kıymeti elli kuruş olduğuna göre, yalnız tohum için (250) lira gibi ehemiyetsiz bir masrafa ihtiyaç vardır. Emir telâkksinin bu yılın nisan sonlarında olmasına rağmen hemen işe başlandı. Şimdilik elli bin kadar fidancık yetiştirilmektedir. Son baharda mikdarı tamamlanacaktır.

Yukarıki, izahı vermektense gayem; işin ne kadar kolay olduğunu göstermiş olmak içindir. (250) bin fidan ziraate elverişli olmaları köylülere kiraç, kurak tam beş bin dönümlük yere kâfidir.

Badem ağacını zeytin bölgelerinde, zeytin veriminden daha üstün tutam. Çünkü: Bu ürünün hemen dünya-

İÇ HABERLER

İSTANBUL TELEFONLARI:

Denizciler bayramı programı

İstanbul, 29 — 1 temmuz denizciler bayramını kutlama programı hazırlandı. O gün sabahleyin denizciler yeknesak bir kıyafetle toplanacaklar, deniz ticaret mektebinden bir bölük talebe geçid resmi yapacak, aynı zamanda deniz kumandanlığından bir bölük asker de törene iştirak edecek, limandaki bütün deniz vasıtaları düdüklü çalmak suretiyle bayramı kutlayacak, taksim abidesine çelenkler konulacak, nutuklar verilecek, deniz müesseseleri de gündüz bayraklar, gece elektrik lambalarıyla donanacaktır.

Bir balık kaçakçısı ile muhafaza memurları arasında çarpışma

İstanbul, 29 (A.A.) — Sabıkalı balık kaçakçılarında Hüsnü, Gebze sahillerinde kendisini yakalamak isteyen muhafaza memuruna, balıkları avlamak için kullandığı dinamitle mukabele etmiştir. Bunun üzerine iki taraf da silah kullanmış ve muhafaza memurları kaçakçıyı öldürmek mecburiyetinde kalmışlardır. Tahkikata başlanmıştır. Muhafaza memurları haklı görülmektedirler.

Yakalanan esrarkeşler

İstanbul, 29 — Polis, Balat'ta esrar tekkesi kuran altı kişilik bir esrarkeş kafilesi yakalamış ve ihtisas mahkemesine vermiştir. Mahkemede yapılan duruşma neticesinde bunların elebaşısı olan Tahsin mahkûm edilmiştir.

Tramvaydan kurtulmak isterken.....

İstanbul, 29 — Kızıltoprak'ta çiğnemek için tramvayın önünden kaçan bir adam, başını şiddetle tramvay direğine çarptığından adamcağızın beyni patlamış ve ölmüştür.

* İstanbul, 29 — Trb Fakültesinin mühtelif laboratuvarlarına laboran yetiştirmek üzere namzedler alınması kararlaştırılmıştır.

* İstanbul, 29 — Coruh valisi İstanbul üniversitelerini Rizeye davet etmiştir.

İki çocuğa yıldırım düştü

Muğla, 29 (A.A.) — Denizova kamununa bağlı Çiftlik köyünde tütün arasında bulunan iki çocuğun üzerine yıldırım düşerek ölmüşlerdir. Yanlarında bulunan anası ayaklarından müteessir olmuş, beşikteki çocuğa bir şey olmamıştır.

da alıcısı çok, rakibi de yoktur. Kilosunun kıymeti zeytin ve yağdan daha çok ve üstündür. Hesabı mubalağa ile değil vasatî bir rakamla kaydedecek olursak mahsul vermeğe başlayan bir bademden kabuklu olarak on kilo ve bir dönümde de kırk badem ağacı buluncasına göre, dönümden dört yüz kilo badem alınacaktır.

Halen satılmakta olan bir kilo bademin elli değil yirmi kuruş olduğu kabul edilecek olursa bir köylünün eline yalnız bir dönüm bademlikten seksen lira gibi bir para geçeceği muhakkaktır.

Yukarıki, rakamlar vasatî çak altında hesap edilmiştir. Badem ağacının altmış yıldan fazla yaşadığı göz önüne getirilerek bir taraftan ağaçsız, orta Anadoluyu hem ağaçlanmış ve hem de köylü gelirini emniyet altına almış olma bakımından, bu işe ne kadar önem verilse yeri vardır.

Kastamonî Saylavı Tahsin COŞKAN

Nakiller, terfiler, tayinler.

Vakıflar Genel Direktörlüğü Vardat ve tahsilât direktörlüğüne vakıflar müfettişlerinden Cemal tayin olunmuştur.

* Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı muhasebe direktörü Rıza, Finans Bakanlığı muhasebat umum direktörlüğü şube direktörlüğüne tayin olunmuştur.

* Teşekkül etmiş bulunun türk kodeks komisyonuna ceza mektebi ispençiyarı kimya profesörü Bademdorf'un da memur edilmesi Bakanlar Heyetince kararlaştırılmıştır.

* Eski Sağlık müfettişlerinden Vehab Rize sıhat direktörlüğüne tayin olunmuştur.

* Kırklareli ve Siird nafta direktörlüklerinde çalışmakta olan 4 üncü sınıf baş mühendis Ferid ve Rasmî 3 üncü sınıf baş mühendisliğe terfi ettirilmiştir.

Kahve idhali mukavelesinin uzatılması işi

Bir elden idaresi kararlaştırılan kahve ithali işi için şirketle ekonomi bakanlığı arasında imza edilmiş bulunan mukavele müddetinin aynı esaslar dairesinde 6 ay daha uzatılması ve kahve ithalinin tek elden idaresini teminen akdolunacak yeni mukavele için münakaşa ilânının 7 birinci teşrine kadar yapılması Bakanlar Heyetince kararlaştırılmıştır.

Bu yılın kuru üzüm rekoltesi

Bize verilen malûmata göre, İzmirde teşkil edilmiş olan resmî komisyon 1936 kuru üzüm rekoltesini yüzde beş eksik veya fazlasıyla 77.413 ton olarak tahmin etmiştir.

Geçen seneki rekolte 78.000 ton tesbit edilmiştir.

(A.A.) —

DİL KÖŞESİ

Bir gazetede şöyle bir başlık görüldü:

"Daha bir sergi açıldı.."

Cümle içinde bir takım kelimelerin bir az öne alınması, yahud bir az sona bırakılması nihayet, şehirler arasındaki kullanışlardan ileri gelir ve mânâyı bozacak, değiştirecek mahiyette olmadığı için hoş görülür. Böyle kullanışlarda ifratla İstanbul ağzının üstün tutulmasından yana değiliz.

Fakat yukarıda misal olarak verdiğimiz cümlede "daha,, nun "sergi,, den önce gelmesiyle manâ bozulmaktadır. Kıyaslayalım:

"Daha bir sergi açıldı.."

"Bir sergi daha açıldı.."

"Daha,, nun ayrı ayrı yerlerde kullanıldığı bu iki cümle arasında açık bir manâ farkı vardır.

"Daha bir sergi açıldı.."

Henüz bir sergi açıldı, demektir. "Bir sergi daha açıldı,, ise "evelce bir takım sergiler vardı; onlara bir sergi ilâve olundu,, manâsına gelir.

Konusurken birinci şekli, ikinci manâda kullananlarımız yok değildir. Fakat ağızda kelimeye verilen bir telâffuz tarzı ile onu istediğimiz manâyı getirebiliriz. Hattâ sadece bir: — Evet! kelimesi bile birçok ruhi haletlerimizi ifade edebilecek, sevindiğimizi, öfkelenmişimizi, bir mecburiyet altına girdiğimizi v.s. anlatacak şekilde ağızımızdan çıkar.

Yazı yazarken buna imkân yoktur. Ondandır ki, "daha bir sergi açıldı,, değil "bir sergi daha açıldı,, şeklinde yazmamız doğru olur.

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

İzmit'te Beher

Masyonu reisi olacak

yapacağı toplantıda Habeşistan delegasyonuna bizzat riyaset etmek niyetinde olduğunu bildirmiştir.

Cenevreye gidiyor

Cenevreye hareket edecektir.

Belçikada "Halkçı cephe" nin kurulmasına doğru

Brüksel, 29 (A.A.) — Halkçı cephesine bir mukaddime olmak üzere tanınmış sosyalist, komünist ve liberal siyaset adamlarının iştirakiyle bir grup kati olarak kurulmuştur.

Filistin'i bir Lavrens türedi

Yururarak Maverayı Şeriadaki 60.000 göçebenin dindaşlarına yardım etmek üzere Filistin'e gitmelerine engel olmuştur. Bu göçebelerin Filistin'i istila etmelerini mene kadir tek adam olduğu söylenmektedir.

Kendisi göçebeleri gayet iyi tanımakta ve onlar üzerinde büyük bir nüfuz sahib bulunmaktadır.

Sosyalist birliğindeki partiler parti hali ne gelecekler

Paris, 29 (A.A.) — Sosyalist birliği federasyonun ittifakında kabul ettiği bir karar sunde birleşik eden üç partinin birliğinde birleşmesini istemektedir.

"— Hükümet bir tecrübeye girişmiştir. Bu tecrübeye sosyalistliğin, cumhuriyetin ve milletin menfaatları iktizası olarak devam edilmelidir."

Mumailiyh kolektif emniyeti terviç etmiş ve ittifaklar veya bloklar sistemi aleyhinde bulunmuştur.

Am Kamarasında hükümet sorguya çekildi

Baldwin'in cevap vermemek için Londraya gelmedi

Londra, 29 (A.A.) — Muhallifler Baldwin'in perşembe akşamı kralın önünde kalacağı, çünki Avam Kamarasında sorulacak bir takım sualleri cevap vermediği arzu etmektedir. Filistin sorusu, hükümetten 1900 Çemberleynin ve Paper'in söylemiş oldukları gibi cevap vermemektedir.

Londra, 29 (A.A.) — Avam kamarasında işçi grubu reisi Atli, bakanların son beyanatları hakkında bugün öğleden sonra fevkalade görüşmeler yapılmasını elde etmiştir.

Bir çok mebuslar harb bakanı Duff Kuper'in 24 haziranda Paristeki beyanatı hakkında hükümetten istizahta bulunmuşlar ve bu beyanatın hükümetin görüşüne uygun olup olmadığını sormuşlardır.

İsa Dış Haberler

Roma, 29 (A.A.) — Vatuaat ve propaganda için büyük faşist meclisi toplanmıştır.

Berlin, 29 (A.A.) — Bakanlıksız bakan B. Frank, senkirchen'de şimali sosyalist kongresinde söylediği bir nutukta ezizlikle şöyle dedi:

"Bütün dünyaya karşı alenen bir bulunuyoruz, zira Avrupanın bölgelerinde bir takım insanlardır diye itisafa duçar ediliyor. zıyk altında bulunmakta olan alkalliyetleri meselenin yeniden geçirilmesi lâzım olduğu kanaatindeyiz."

Paris, — Eski harb bakanı Fabriği bir nutukta kolektif emniyetini ettiğini ve eğer Fransa daimi tüfek elde bulunmak istemiyorlarsa ile anlaşması lâzım geldiğini niyetle kaydetmiştir.

Yevyork — Komünst partisi, parnel sekreteri B. Karl Brovder'i tekrar namzedi göstermiştir.

Berlin, — General Valle, tayyare mayaya gitmiştir. General Mişel, kendisine Berlin zierinin bütün alman tayyarecileri ünlerin bir tesir bırakmış olduğunu etmiştir.

Berlin, — General Mişel, İngiliz sanayii sergisinde hazır bulunere Londraya gitmiştir.

* Londra — Japonya, İngiliz dış bakanlığına bir muhtıra vererek Londra deniz anlaşmasına şimdilik iştirak etmek fikrinde olmadığını bildirmiştir.

* Paris — Blum kabinesinin yakın bir zamanda Paris zabrtasını yeni baştan tensik etmek tasavvurunda bulunmakta olduğuna dair olan haberler tekiş edilmektedir.

* Paris — Liyon istasyon hammallarından biri dünkü at yarışlarında bir milyon frank kazanmıştır.

* Napoli, — Nekahat halinde bulunan beş yüz kadar asker, bugün Habeşistandan buraya gelmiştir.

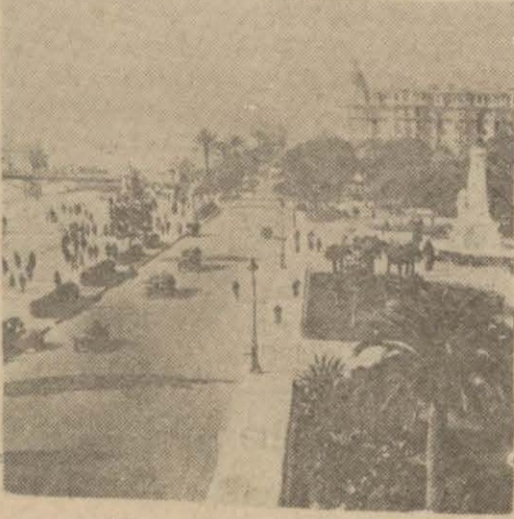
* Paris, — B. Blum, bugün B. Litvinof ile uzun uzadıya görüşmüştür.

* Moskova, — Harbinden alınan haberlere göre, Mançuko diplomatik ajanı B. Şiliupen sovyet baş konsolosu B. Slavutski'yi ziyaret ederek şarki çin demiryolları eski işçi, memurlarından sovyet vatandaşlarına verilmekte olup 16 nisandan itibaren kesilen ikramiye ve tekaüd maaşlarının ödenmesine hemen yeniden başlanmak üzere Mançuko hükümetinin emir vermiş olduğunu bildirmiştir. B. Şiliupen, aynı zamanda bazı hususî şahısların sovyet hükümetinden muhtelif alacakları hakkında da B. Slavutski'ye bir muhtıra tevdi eylemiştir.

OTEL İŞÇİLERİNİN İSTEKLERİ KARŞISINDA

Kot d'Azür otelleri lokavt yaptılar

Nis, 29 (A.A.) — Kot d'Azür otelleri, işçilerinin istekleri karşısında kapılarını kapamak mecburiyetinde kalmış olan Kan otelcileri ile tesanüdlerini göstermek için kapılarını kapamışlardır. Bu karar, dün gece verilmiştir.

Nis şehriden bir manzara

Şimdi bu otellere inmiş olan müşterilere otelde kalabilecekleri, fakat kendilerine servis yapılacağı hakkında teminat verilemeyeceğini bildirmiştir.

Otellerin kapılarına bir takım afişler asılmıştır. Bunlarda işçilere ne gibi sebeplerden dolayı yol verilmiş olduğu bildirilmekte ve bilhassa otel direktörlerinin yeni masraflara dayanamıyacak bir halde buldukları anlatılmaktadır.

Bununla beraber dün gelmiş olan seyyahlar, Nis'e uğrayan yolcuları kabul etmek için muhtelif sınıftan dört otel açık bırakılmış olduğundan, bir gece için yatacak yer bulmuşlardır.

Şimal bölgesi radikal sosyalist federasyonunun bir takriri

Lil, 29 (A.A.) — Şimal bölgesi radikal sosyalist federasyonu, bir takrir kabul etmiştir. Bu takrirden bilhassa şöyle denilmektedir:

"7 haziran tarihinde sendikalar delegeleri ile patronlar delegeleri arasında her iki tarafın rızasıyla serbestçe imza edilmiş olan mukavelelere riayet ettirmenin ve caddelerde, mağazalarda ve fabrikalarda intizamını temin etmenin mutlak bir zaruret olduğuna hükümetin dikkatini celbederiz."

Takririn sonunda federasyonun sağ cenahın olsun, sol cenah müntehasının olsun bir diktatörlük vücuda getirmesi için yapılacak her türlü propaganda ve teşebbüse düşman olduğu beyan olunmaktadır.

Saray Bosna cinayetinin yıldönümü

Büyük Harba sebep olan cinayet 22 yıl önce işlenmişti

Viyana, 29 (A.A.) — Gazetelerin çoğu, umumi harbin başlangıcı demek olan 28-haziran-1914 tarihinde Saray Bosnada vuku bulmuş olan suikastın yıldönümüne bir takım makaleler ayırmaktadırlar. Gazeteler, bu münasebetle Arşidük Fransua Ferdinand'ın siyasal faaliyetinden bahsetmekte ve müteveffanın iktidar mevkiine gelir gelmez imparatorluğun muhtelif milletlerine geniş bir muhtariyet vererek federal bir devlet ve halihazırda iltizam olunmakta olan şekilde bir Tuna iktisadi bloku vücuda getirmek plânını tatbik eylemek azminde bulunmuş olduğunu yazmaktadırlar.

"HALK CEPHESİ" NİN ZA FERİNİ KUTLAMAK İÇİN

Rube sosyalistlerinin nümayiş B. Salengro bir nutuk söyliyerek halkçı cephesinin gayelerini anlattı

Rube, 29 (A.A.) — Mahalli sosyalist partisi şubesi, "Halkçılar cephesi" nin zaferini kutlamak için büyük bir nümayiş tertib etmiştir. Bu nümayişte iş işler bakanı B. Salengro, iş bakanı B. Löba ve Rube belediye reisi hazır bulunmuşlar ve belediye dairesinin her tarafı kızıl bayraklarla donatılmış olan tören salonunda kabul edilmişlerdir.

Salonda bin kadar sosyalist bulunuyordu.

B. Salengro ile B. Löba, yumruklar havaya kaldırılmış olduğu halde söylenen "enternasyonal" ve "yoldaş, marsları ile karşılanmışlardır.

B. Löba'ya on bir takım sanatkârane hediyeler verilmiş ve kendisi de partinin faal azalarına hararetle teşekkür etmiştir.

B. Löba ile spor müsteşarı B. Lagranj'm hitabelerinden sonra B. Salengro söz alarak bilhassa şöyle demiştir:

"— Biz, iktidar mevkiine gelir gelmez kazanmış oldukları zaferi güya bir kusur işlemiş gibi affettirmeğe uğraşmaktan başka bir şey düşünmiyen kimseleriz. Bütün gayret ve özenimizi programımızı bir kâğıd parçası addettirmeğe, imzamızı inkâr etmemeğe, verilmiş olan söze sadık kalmağa sarfediyoruz. Demagojiye karşı bir cephe kurmağa azmetmiş ve fakat aynı zamanda milyonlarca insanın ümidlerini boşa çıkarmamağa karar vermiş olan bizler, gerek hükümette, gerek meclislerde ve gerek memlekette müttehid kalacağız."

Partilerimizin beraberce imzalandıkları programı ancak bu surette tatbik edeceğiz.

Bazı cemiyetlerin fiatları yükselmeye matuf olan spekülasyonları yapmı-

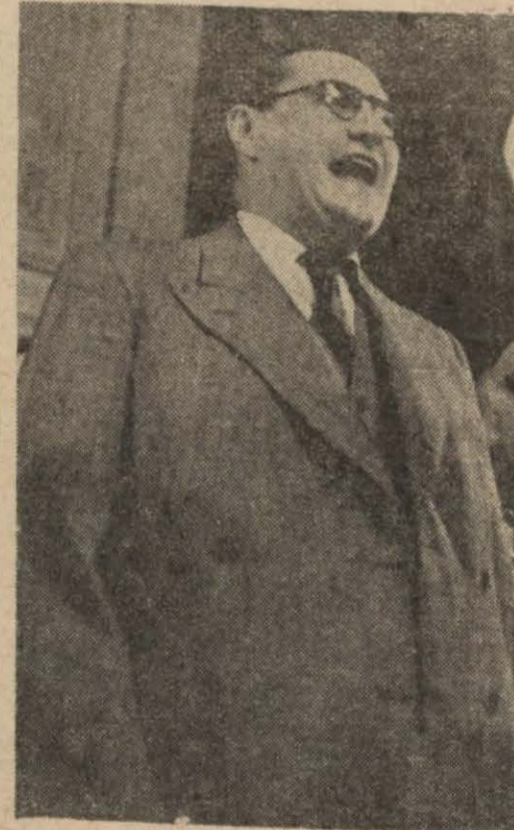
B. Roje Salengro gazetecilerle konuşuyor

ta olduklarını haber veren B. Salengro suçlulara aid dosyaları adliyeye ve ceğini ve bunların kanunun şiddetli kümleri ile cezalandırılmalarını söylemiştir.

Grevlerden bahseden B. Salengro işçi sınıfının bir takım ifratkârane rekete kapılarak zaferinin parlaklığını lekelememesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Sözü birliklere intikal ettiren hafesih kararnamelelerini katiyen keyfi rette hareket etmeksizin ve aynı zamanda zâfa da kapılmaksızın tatbik meğe azmetmiş olduğunu beyan etmiştir.

Moskova aleyhdarı komünist B. Doryo yeni kurduğu partisinin programını Sen Deni de anlattı.

B. Jak Doryo, Sen Deni belediyesinde söz söylerken

Paris, 29 (A.A.) — Gazeteler, Moskova aleyhdarı komünist B. Jak Doryo'nun "Halkçı Fransa," adında yeni parti kurmuş olduğunu haber vermektedir.

Gazeteler, "yeni bir takım şeyle mağa başlıyor," demektedir. "Halkçı cephesi" gazeteleri ise "Halkçı Fransı partisi ile B. dö La Rok'un teşkil ettiği "fransız sosyal," partisi arasında bir rekabet uyanacağını kestirmektedirler.

Sen Deni, 29 (A.A.) — Sen Deni belediye reisi ve sabık komünist partisi mebuslarından B. Jak Doryo, bir çok kimselerin ve eyaletlerden delegelerin huzurunda son zamanlarda vücuda getirmiş olduğu "Halkçı Fransı" partisinin ana hatları ne olduğunu izah etmiştir. Bu partinin kuruluşu di resmileştirilmiştir.

Bu parti, bütün fransız işçileri ile orta sınıflarını bir arada tutmak ve onları yabancı tesirin etkisinden kurtarmak tasavvurundadır.

Kapatılan birliklerin azaları

Gene nümayiş yapmağa devam ediyorlar

Paris, 29 (A.A.) — Zafer abidesinde yapılan "Meşale" alayından sonra feshedilmiş olan birliklere mensub bulunanları sanılan iki yüz kadar delikanlı, "Fransa, fransızlarıdır" diye bağırarak ve Marseyyez marşını söyliyerek Şanzelize'den aşağıya doğru gitmek istemişlerdir.

Polis, bunları dağıtmış ve onlardan yirmi kadarını tevkif etmiştir.

R. Peker'in İnkılâb Dersleri

Ankara ve İstanbul Ülkelerinde R. Peker'in verdiği inkılâb derslerinde tutulan notları, gözden geçirildikten sonra, ULUS Basımenevino kitabında basılmıştır. 124 sayfa eser, yalnız basma masraflarıyla birlikte her yerde ON LİRA satılmaktadır.

Türk Spor Kurumu Dergisini

Her hafta çıkan bu derginin, yarıncı sayısından itibaren her hafta birer sayfa şilâh boncukların dökülmesiyle...

Dunyada olup bitenler

Bu da bir posta rekoru

Geçenlerde bazı londralılar, postanın kendilerine, 28 yıl önce postaya verilmiş mektublar getirmesi karşısında hayretler içinde kalmışlardır.

Bir kaç hafta önce, Londra posta idaresi, tamir edilmek üzere bir kenara atılmış bir posta kutusunu açtığı zaman, içinde bundan 28 yıl önce atılmış mektublar buluyor. Posta idaresi, ilk önce mektubları yakıp hiç ses çıkarmamayı düşünmüş. İkinci şık olarak, adreslerine göndermeği tasarlamış ve bu son şekle göre hareket etmiş. Tesadüf bu, adres sahiplerinin hepsi de sağmış.

İtalya imparatorluğu

Noye Zührer Saytung gazetesine Milânodan bildiriliyor:

Yarı resmi kaynakların yayımlarına göre, İtalyanın doğu Afrikasındaki imparatorluğu 1.708.000 kilometre murabbar, yani, İtalyanın altı mislidir. Bugüne kadar istilâ edilmiş olan topraklardaki habes halkı altı milyon kişi tahmin edilmektedir.

Adisababa ilbaylığının sahası 7000 kilometre murabbardır. Nüfusu 300.000 kişi olarak tahmin ediliyor.

Eritre ve Somalı sömürgeleriyle birlikte İtalyanın tekmi doğu Afrikasındaki nüfusu 7.600.000 kısıdır.

İtalyan gazeteleri Britanya elçisinin Adisababadan hareketi hakkında malûmat vermektedirler. Britanya elçisi, bir perşembe günü hiç dikkati üzerine toplamadan, habes hükümet merkezinden ayrılmıştır. Kendisini geçirmek için kor diplomatik, bir çok İngiliz ve bir kaç hindli ve ermeni tüccar istasyonda hazır bulunmştur.

Cibuti'ye hareket eden tren İtalyan bayraklarıyla süslenmiş ve makineli tüfeklerle teçhiz edilmiştir.

Posta pulunun doğuşu

Mektub yazar, pulunu yapıştırırız, fakat çoğumuz posta pulunun ilk defa, nasıl ve nereden çıktığını bilmeyiz.

Bundan hemen hemen yüz yıl önce, İskoçyada bir posta sürücüsü arabasından atılarak, hanlardan birinde çalışan yoksul bir kızcağıza bir mektub uzatıyor. Kızcağız için bu mektubun değeri çok büyüktü. Zira, yabancı bir diyarda olan erkek kardeşinden gelmişti.

Mektubu alıp bir çok teğekkürler ettikten sonra, sürücü, kızdaki iki şiling posta ücreti istiyor.

Zavallı kız, ömründe iki şilingi bir arada görmemişti. Böyle büyük bir yekûn tutan ücreti o verememiş, mektubu açmadan, yüreği sızlaya sızlaya sürücüye geri vermek zorunda kalmıştı.

Kız, teessüründen avaz avaz bağırıp ağlamaya başlıyor. Aynı posta arabasıyla yolculuğa çıkmış olan bir centilmen, kızın figanına dayanamıyarak, posta ücretini vererek mektubu kıza teslim ediyor.

Bu Centilmen Rovald Hil idi. Rovald Hil yoluna devam ediyor; fakat onu derin bir düşünce sarıyor. Onun düşüncesi, vatanında hüküm sürmekte olan âdetin kötülüğü idi. Posta sürücüleri, canları istediği ücreti alıyorlardı.

Bir kaç yıl sonra bir hal çaresi bulunan Hil, derhal İngiliz hükümeti ile münasebete girerek, anlaşıyor. Bu anlaşmanın neticesinde ilk modern posta pulu dünyaya geliyor. Bu pulun üzerinde Kraliçe Viktoryanın resmi vardı ve fiyatı da bir peni idi.

Cenevrede İngiliz ve Fransız delegeleri

Habeş ve Ren meseleleri ile Milletler Cemiyetinin reformu

İşi üzerinde uyuştular

B. Van Zeeland asamble reisi oluyor

(Başı 1. inci sayfada)

yanın iştirak edip etmeyeceği şüpheli olmasına göre lokarnolular içtimamın tehiri münasib olacağı mütalesimdedirler.

5 — Milletler Cemiyetinde reform yapılması meselesine gelince bu iş için bir tetkik komitesi vücade getirmek saati henüz gelmemiştir.

B. Van Zeeland Asamble reisi oluyor

Cenevre, 29 (A.A.) — Öğrenildiğine göre bütün delegasyonlar, B. Van Zeelandı Milletler Cemiyeti Asamblesi reisliğine seçmek hususunda mutabık kalmışlardır.

İtalya Milletler Cemiyetine bir nota verecek

Cenevre, 29 (A.A.) — B. Lovaskopo bugün İtalya'nın hareket tarzı hakkında Fransız dış bakanı Delbos'a izahat verir. İş ve hükümetinin hangi şartlar altında Milletler Cemiyeti toplantılarına iştirak edeceğine dair yarın Milletler Cemiyetine bir nota vereceğini söylemiştir.

B. Delbos Avusturya delegesiyle görüştü

Cenevre, 29 (A.A.) — Fransız dış bakanı Delbos bugün Avusturya delegesi ile görüşerek Tuna meselelerinin tetkiki için başbakan Şuşnig'i asambelenin bu toplantı devresinde Cenevreye çağırmasını istemiştir.

İşçi partisinin zecri tedbirler lehindeki mitingi

Londra, 29 (A.A.) — İşçi partisi zecri tedbirlerin kaldırılması aleyhinde büyük bir miting yapmıştır.

İşçi lideri Alt'i "kuvvet önünde ricat harba müraacaat olur," demiştir.

Mitingde zecri tedbirlerin kaldırılmasını takbih eden bir karar sureti kabul olunmuştur.

Montrö mektupları: 2

Konferansta birinci gün

(Başı 1 inci sayfada)

yor ve salâhiyyetar hiç kimse tarafından teyid edilmeyen bu haberler şayanı dikkat bir kolaylıkla konferans salonlarının eşiklerine kadar yayılıyor.

Konferansta, dikkat edilecek tip gazeteciler, ve... (şimdilik söylemeyeceğim) dir. Ve gazeteci ne kadar bedbin ise, öteki o kadar aksinedir. O mu ötekini, öteki mi onu tamamlıyor, bilmem! fakat yalan haber, bu ikisinden çıkıyor.

Ben Montröye gelmeden önce, İsviçre'de başka türlü düşünür, İsviçre'deki mektublarındaki ihtilâfların manevralarına kadar ki rahatlığına nisyonu reisliğine gönderilecek mektubun kadar gelmiş olması, "İsviçre"yi lâzımdır. İsviçre bizi

ça konuşulabileceği bir yer zannededim.

Bu sabah Jurnal de Genève'de boğazlar konferansı hakkında çıkan çapraşık yazıyı görünce hayretler içinde kaldım.

İsviçre, ya İsviçrede toplanacak beynelmil konferanslara, bu konferanslara iştirak edecek memleketlerin ayrı ayrı davalarına kayıtsız, şartsız hürmet edecek kadar bitaraf bir memlekettir, ya değildir.

İsviçre bitaraf ise İsviçreli gazeteler susmalıdır. Değilse, milletler davalarını aralarında daha emniyetle konuşacak başka bir yer aramalıdır.

Neset Halil ATAY

YABANCI GAZETELERDE OKUMIZ

B. T. R. ARAS

Entransijan gazetesine beyanatta bulundu

"Biz revizyoncu değiliz. Bundan bahsedildiğini işitmek bile istemem."

Dış Bakanımızın, Entransijan gazetesine verdiği imzalı resim

Paris'te çıkan Entransijan gazetesinin Montrö'ye gönderdiği hususî muhabiri Jan. Tuvenen yazıyor:

"Yeni Türkiye, Dış İşleri Bakanı B. T. R. Aras'ın şahsında mümtaz bir devlet adamına maliktir, öyle bir devlet adamı ki memleketinin sulhperverane inkişafını uzun seneler çalışarak hazırlamıştır. Montrö toplantısını temin eden, bu toplantının yapılması için ileri sürülen bütün güçlükleri yenen gene B. T. R. Aras'tır.

Montrö konferansı, türk talebinin teknik kısmının münakaşasına kapıldığı sırada fırsat bularak yanına yaklaştım ve ilk intibalarını sordum.

B. Aras, meselenin yalnız ortaya konması tarzından değil, aynı zamanda memleketinin bu vesile ile karşılaştığı dostça tezahürlerden doğan memnuniyetini saklamadı. Görüşmemiz pek çabuk siyasî bir şekil aldı. Türk bakanına sordum:

— Boğazların tahkimi işinin lâzım geldiğine şimdi neden hükmediyorsunuz?

B. T. R. Aras samimiyetle dedi ki:

— Çünkü şimdi bütün umumî şartlar değişmiştir. Bu değişen şartlara uymak lâzımdır. Bizim isteğimizi tacil eden nokta, geçirmekte olduğumuz emniyet krizidir. Biz bugün Avrupa sulh ve sükûnuna, Avrupa emniyetine, tehdid altında bulunan Avrupa emniyetine fiilen yardımda bulunmak istiyoruz ve bunun için de zayıf değil, kuvvetli olmak arzusundayız. Çünkü biz bu emniyete menfaat bakımından olduğu kadar tehlike bakımından da bağlıyız.

— Şüphesiz Bay Bakan, fakat bu hareketinizin revizyoncu bir jest telakki edilmesi tehlikesi yok mudur?

B. T. R. Aras'ın tam can alacak yerinden yakalamıştım.

Ayağa kalktı.

— Hayır, dedi. Hareketimizde böyle bir mana yoktur ve bundan bahsedildiğini işitmek bile istemem. Eğer "revizyon" kelimesiyle arazinin yeni baştan taksimi anlaşılıyorsa bizim boğazlar rejimi hakkındaki isteğimiz katıyen bu kategori arasında yer almaz. Hattâ bizim isteğimiz böyle bir düşüncenin tam tersidir. Çünkü mesele gerek bizim ve gerek diğerlerinin emniyetlerimiz bakımından müzakere edilmektedir.

Biz, her memleketin kendi toprakları üzerindeki hakimiyetine hürmet etmeği istediğimiz kadar kendi topraklarımız üzerindeki hakimiyetimize hürmet gösterilmesini isteriz. Fikrimi daha açık olarak izah için diyeyim ki her memleket, milletler ailesi içinde bir uzuv olarak telakki edilmelidir. Bizim hareketimiz muahedeleri bozmak, iptal etmek gayesini güden tehlikeli hareketlere benzemez. Vaziyeti olduğu gibi mütalea edelim. Biz amelî kıymeti artık kalmamış olan bir muahedenin yerine bugünkü realitelere uygun bir di-

Donanma harekete hava silâhları

Noye Fraye Prese gazetesine yukarıdaki başlık altında yazdığı bir yazıda diyor ki:

İmparatorluk mudafaasına müessir bir surette şekil vermek için yapılmakta olan görüşmelere katılmak üzere cenubi Afrikanın çalışkan ve çok tanınmış harb bakanı bu günlerde Londra'da bulunmaktadır. Avustralya, bu meseleye büyük bir ehemiyet vermekte, dominyonlarla Hindistan esaslı bir surette bu dava ile meşgul olmaktadır. Dünya harbinden beri, kamoyu, silâhlanma meselesiyle bu günkü kadar hiç bir zaman ilgilenmemiş olan İngilterenin bu mesele etrafındaki alâkasından bahse bile lüzum yoktur.

Son zamanlarda her tarafı velleyle veren sesler işitilmiş olmalı ki, denizde karada ve bilhassa havacılıkta kısmen tatbik edilmekte, kısmen de tatbik edilmeye üzere olan silâhlanma programı, alabilirdiğine yürümektedir.

Büyük Britanya, dünyanın her tarafında, kendine donanma hareket üsleri bulmasını bilmiştir. Bütün bu yerler, icab eden istihkamlar yapılmak suretilen denizden yapılacak bir hücumu karşı zaptedilmez bir hale sokuldular, yahud sokulabilirdiler.

Potansiyel düşmanların, baskın halinde tayyare hücumları için çıkış noktasını teşkil eden sahalardan uzakta bu-

lunan (ni bugün de hâlini)

Bugün man ta... eier süratle uçmakta

Bu mesafe, bası hava hücumlarına siper diye telâkkî tanyanın Akdeniz'den hiç birinin b'dıkları anlaşılır.

Meselâ, Malta Şahre, Trablustan 18 1 sahillerinden 300... dedir. Cebelüttabaştan aşağı Britanyaya ait olpraklarla çevrilmiştir.

Ancak, bilhassaket üssü, hava hücumlarına kayanın en mükemmel bir sueretim edilmiş ve dolayısıyla korunuk bir yeridir Muazzam müdafaai dağların, kayalar içine oluşturulmuştur ki, en müthiş bombalae bunları tahrib edebilecek kud değildiler.

Mısır ve Filistin manları, evvelâ askerî bir şekle & lâzımdır; bu günkü günde büyü alaka gösterilmekte olan Kıbrıs ceza aynı tarzda islâha muhtaçtıncak her türlü tertibata rağmen noktalar, ön Asyadan kolayca hâskını yapılabilir.

İTALYA VE ARNAVULUK

Sidsvenska Dagblad gazetesinden: (Malmö - İsveç)

Habeşistanın istilâsı yüzünden çıkan şiddetli münakaşalar bize İtalyanın Avrupa kıtasında ele geçirdiği yeni bir sömürgeyi unutturdu: Arnavutlukta bahsetmek istiyoruz.

İtalyanın eskidenberi bu küçük Avrupa memleketi üzerinde büyük emelleri vardı. Bu emeller, 1923 deki mahud Sefirler konferansından sonra büsbütün arttı. 1926 ve 1927 de imzalanan iki muahede ise İtalyanın Adiryatik komşusu hakkındaki maksadını tamamen açığa vurdu. Bu iki dostluk muahedesini 1931 deki iktisadî anlaşma kuvvetlendirdi. Bu anlaşmaya göre İtalya, Arnavudluğa 100 milyon altın frank borç verecekti. Arnavudluk bu borcu on taksitte ödiyecekti. Taksitlerin ödenmiye başlanma zamanı ise Arnavudluk büdcesinin borç ödeme vaziyetine girdiği, tamamen düzgün bir hal aldığı vakit başlayacaktı. Bu pek cömerd şartlarla verilen para borçtan ziyade bir hediye mahiyetini açıkça göstermekte idi. İtalya, bu büyük lütfüne mukabil Arnavudluğun bütün maliyesine, idaresine, iktisadî hayatına ve ordusuna vaziyet edecekti. Bu ağır şartlara Viyana, Berlin, Paris'te tahsil görmüş genç arnavudlar riza göstermediler. Kral Zogo da onlarla bir oldu ve bütün memleket tek bir ses heyecaniyle çalkandı: "Arnavudluk arnavudlarıdır... İtalyanları Arnavudlukta istemiyoruz."

Fakat Arnavudluk, içinde bucaladığı gerini ikame etmek istiyoruz. İşte bu kadar.

Bizim için çok ehemiyetli olan bu meseledir. Aldığı umumî vaziyet ve gösterdiği müzaharetten dolayı Fransaya bilhassa minnetlerimi beyan etmek isterim. Esasen Fransanın aldığı vaziyet bizi hayrete düşürmedi. Çünkü bu iki memleketi birbirine bağlayan karşılıklı samimi bağların bir ifadesi, birkaç asırlık dostluğun tabii neticesidir.

B. T. R. Aras'ın bu beyanattı meseleyi dosdoğru olarak izah ediyor. Türkiyenin bu hareketini, birkaç ay evel Avrupa sulhunu bozan diğer jestler gibi görmek isteyenler bile bile hataya düşüyorlar. Programı revizyonizme karşı olan Balkan antantına dahil Türkiye, hudud işaretlerini altüst edecek tehlikeli bir yola atılmamalıdır. B. T. R. Aras'ın, bu düşüncemize kuvvet verdiğini görmekle memnunuz.

para sıkıntısına Yugoyadan çare bulamazdır. Bir taraftan maddî sıkıntı, diğer taraftan İtalya ordularının Habeşistanda Musolini'de siyaset sahasında kazandıklar ferler yeni bir Arnavudluk - İtalyanlaşmasını doğurdu. Bu seferki anlaşmanın bağları o kadar sıkı oldu ki, artık Arnavudluğun hakiki ürgeliğine hükmetmek hiç de müba sayılmaz. Belgradta toplanan soalkan konferansında Yugoslavya u açktan açığa söylemekten çekinir. Arnavudluğun bir Balkan devleti ok değil, İtalyanın Adiryatığın beriafındaki bir kısmı olarak kabulü lâ geleceğini bildirdi.

İtalya - Arnavudluk arasındaki yeni muahede (1936) 1936 anlaşmasının verdiği hayal sukutumucısını çıkaracak mahiyettedir. İtaly ilk tecrübenin verdiği dersle bu a Arnavudluğa karşı cömerdcesine il, pek sıkı davranmıştır. Adetâ yaağı malî yardımları damla damla yaakta, eski bol vadiler yerine ancak izler karşılığı para vermektedir. Ar itimad ve dostluk yerine "ver bana, benim sana" politikası kaim olmuşt

Tabii 1931 yılının 00 mily... altın franklık para yardımına düşü. Bu nun yerine İtalya Arnavudluğa büdc açığını kapatmak için 4 milyon altın frank verecek.

Ayrıca Arnavudluk tütün rejisine milyon franklık yardımda bulunacak. Bu 3 milyonla tütün monopol idaresi asrileştirilecek ve hasılatı borcun iftasına sarfolunacak.

Bunlardan başka İtalya Arnavudluğa 10 milyon altın frank traktör, ziraat makinasi, tohum ve saire verecek. Böylece çok geri vaziyette bulunan Arnavudluk ziraatinin islâhını temin edecek. 15 senede tediye edilecek bu 10 milyon altın franklık istikrazın karşılığı da Arnavudluk petrolu olacaktır.

İtalya, Draç limanının asrı bir şekilde genişletilerek yapılması için de Arnavudluğa borç verecek. Buradaki işleri italyan mühendisleri idare edecekler ve tabii italyan malzemesi kullanılacak.

Arnavudlukdaki petrolün imtiyazı (Azienda İtalyana Petroli Albana) İtalyan şirketinin elindedir. Bu şirkete bütün Arnavudluk içinde petrol arama ve bulunacak petrolun işletme imtiyazı verilmiştir. Arnavudluk kuyularının şimdiki halde senelik petrol istihakı 1 bin tondur. İtalyanlar bunu gelecek s

